

Dosarul nr. 2ra-596/17

Instanța de fond: Judecătoria Râșcani, mun. Chișinău – N. Arabadji
Instanța de apel: CA Chișinău – Iu. Cimpoi, N. Simciuc, A. Panov

Î N C H E I E R E

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

În componență:
Președintele colegiului
Judecători

Svetlana Filincova,
Iurie Bejenaru, Maria Ghervas,

soluționând chestiunea referitoare la admisibilitatea recursurilor declarate de către Întreprinderea Individuală „Cazimov Farahim”, Guțu Semion și Pîrlîi Liliana, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Întreprinderea Individuală „Cazimov Farahim” împotriva lui Guțu Semion, Pîrlîi Liliana și Preturii Râșcani mun. Chișinău, intervenient accesoriu Firma de Producție și Comerț „Grila” Societate cu Răspundere Limitată privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilegale, obligarea prelungirii termenului autorizației de funcționare și cererea reconvențională depusă de Guțu Semion și Pîrlîi Liliana împotriva Întreprinderii Individuale „Cazimov Farahim” privind repararea prejudiciului moral,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016,

C O N S T A T Ă :

La 28 mai 2013 ÎI „Cazimov Farahim” s-a adresat în instanța de judecată cu acțiune împotriva lui Guțu Semion, Pîrlîi Liliana și Preturii Râșcani mun. Chișinău, solicitând compensarea prejudiciului material în mărime de 139 314 lei, prejudiciului moral în mărime de 20 000 lei, precum și obligarea Preturii Râșcani mun. Chișinău să prelungească termenul autorizației de funcționare cu opt luni gratis și de a-și cere scuze în scris pentru ilegalitățile comise sub influența lui Guțu Semion și Pîrlîi Liliana. (f.d. 2-4, vol. I) Prin cererea suplimentară ÎI „Cazimov Farahim” a concretizat pretențiile, solicitând încasarea de la Guțu Semion, Pîrlîi Liliana a sumei pierderilor în legătură cu micșorarea volumului de vânzări în mărime de 32 627 lei,

sumei de 15 517,95 lei cu titlu de pierderi după reluarea activității față de vânzările de până la 29.12.2010 (retragerea ilegală a autorizației), sumei de 56 798 lei cu titlu de dobândă bancară achitată din alte surse în perioada de stopare ilegală a activității, sumei de 4950 lei cu titlu de dobândă achitată persoanelor fizice pentru împrumutul contractat, sumei de 24 609,06 lei cu titlu de achitare a datoriilor față de furnizorii de marfă din economiile familiei, sumei de 3712 lei cu titlu de preț al autorizației, sumei de 1100 lei cu titlu de chirie neachitată pentru ghereta arendată și sumei de 20 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, iar în total suma de 159 314 lei. (f.d. 149-150, vol. I)

În motivarea acțiunii a indicat că în baza contractului de locațiune din 01 iunie 2009, încheiat cu FPC „Grila” SRL și a Autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 5933 din 02 iulie 2007 activează pe teritoriul FPC „Grila” SRL, aflat pe adresa mun. Chișinău, str. Bulgară nr. 84/1.

În urma adresării Preturii sectorului Râșcani mun. Chișinău cu demersul nr. 06/G-263/4/10 din 14.12.2010 referitor la incomoditățile create locatarilor din preajma gheretei din str. Bulgară nr. 84/1, mun. Chișinău de către ÎI „Cazimov Farahim”, viceprimarul Primăriei municipiului Chișinău Mihai Furtună, prin dispoziția nr. 1137-d din 29 decembrie 2010 a dispus retragerea autorizației de funcționare nr. 5933, valabilă până la 01.06.2012, eliberată ÎI „Cazimov Farahim” pentru ghereta din str. Bulgară nr. 84/1, până la lichidarea cauzelor care provoacă incomodități locatarilor din preajmă.

Dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr. 1137-d din 29 decembrie 2010 a fost anulată ca fiind ilegală prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2011.

Reclamantul consideră că, datorită acțiunilor ilegale ale Primăriei mun. Chișinău și Preturii sect. Râșcani mun. Chișinău, sub influența lui Guțu Semion și Pîrliei Liliana a fost stopată activitatea întreprinderii pe opt luni, astfel, suferind pierderi materiale în mărime de 139 314 lei, deoarece a pierdut toți clienții fideli contractați timp de 5 ani.

În urma controalelor efectuate de diferite organe s-a constatat că ÎI „Cazimov Farahim” nu încalcă legislația în vigoare, iar acțiunile agresive și neîntemeiate ale lui Guțu Semion și Pîrliei Liliana au influențat negativ asupra activității de întreprinzător, afectându-i starea de sănătate, fiind nevoit în prezent să se trateze, suferind un prejudiciu moral estimat la valoare de 20 000 lei.

La 24 iulie 2014 Guțu Semion și Pîrliei Liliana au depus cerere reconvențională împotriva ÎI „Cazimov Farahim”, solicitând compensarea prejudiciului moral în mărime de 25 000 lei și a cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în mărime de 3000 lei. (f.d. 92-93, vol. I)

În motivarea cererii au indicat că ÎI „Cazimov Farahim” își desfășoară activitatea în una din gheretele construite pe teritoriul din vecinătatea casei în care locuiesc, unde este amplasată o piață gestionată de FPC „Grila” SRL, iar ghereta unde ÎI „Cazimov Farahim” își desfășoară activitatea este clasificată de către Primăria mun. Chișinău ca una temporară, ulterior aflând că această gheretă,

împreună cu altele amplasate pe același teritoriu, sunt recepționate și date în exploatare.

Au menționat că la moment, prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău s-a dispus anularea recepției finale a două gherete, ce se află în nemijlocita apropiere de ferestrele lor, construite cu încălcarea distanței de amplasare a acestora la doar 57 cm de la ferestrele casei în care locuiesc, astfel limitând iluminarea ferestrelor.

Au indicat că, anterior s-au adresat la Primăria mun. Chișinău cu o cerere prin care au solicitat schimbarea locului gheretei, iar ulterior Pretura sect. Râșcani mun. Chișinău a dispus retragerea autorizației de funcționare nr. 5933, însă din considerentele că ultima a încălcat procedura la momentul anulării autorizației, retragerea autorizației a fost anulată.

Reclamantii Guțu Semion și Pîrlîi Liliana au afirmat că, prin acțiunile sale ÎI „Cazimov Farahim” le-a creat un disconfort psihologic, respectiv ultimul neîntemeiat a solicitat repararea de către dânsii a prejudiciului moral și material.

Prin încheierea Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 03 martie 2014 a fost atras în calitate de intervenient accesoriu FPC „Grila” SRL. (f.d. 194, vol. I)

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2015 s-a admis parțial acțiunea depusă de ÎI „Cazimov Farahim”. S-a obligat Pretura sect. Râșcani mun. Chișinău să prelungească termenul autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 5933 din 02.07.2007, eliberată ÎI „Cazimov Farahim” pentru un termen de opt luni. În rest, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată. S-a respins ca fiind neîntemeiată și cererea reconvențională depusă de Guțu Semion și Pîrlîi Liliana. S-a încasat de la ÎI „Cazimov Farahim” în beneficiul lui Guțu Semion și Pîrlîi Liliana cheltuieli de judecată în mărime de 2500 lei. (f.d. 206, 210-214, vol. I)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 18 ianuarie 2016 și la 21 aprilie 2016 ÎI „Cazimov Farahim” a contestat-o cu apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii cu emiterea unei noi decizii prin care a încasa în beneficiul apelantului suma de 159 314 lei, ce constituie valoarea prejudiciului material și moral suferit în urma acțiunilor ilegale ale Intimaților Guțu Semion și Pîrlîi Liliana, precum și obligarea Preturii sect. Râșcani mun. Chișinău să prelungească termenul autorizației de funcționare pentru un termen de 8 luni, gratis, având în vedere perioada în care ilegal i-a fost blocată activitatea și să-i aducă scuze scrise pentru ilegalitățile comise în privința sa sub influența lui Guțu Semion și Pîrlîi Liliana. (f.d. 216, 231-233, vol. I)

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 18 ianuarie 2016 și la 10 mai 2016 FPC „Grila” SRL a contestat-o cu apel, solicitând admiterea acestuia și încasarea de la Guțu Semion și Pîrlîi Liliana a prejudiciului material în mărime de 800 lei, ce corespunde mărimii plăților de chirie neachitate de către ÎI „Cazimov Farahim” în perioada de stopare ilegală la inițiativa lui Guțu Semion și Pîrlîi Liliana a activității acesteia cu respingerea cererii reconvenționale. (f.d. 217, 241-242, vol. I)

La 22 ianuarie 2016 Guțu Smion și Pîrlîi Liliana, de asemenea, au declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea acesteia în partea respingerii cererii reconvenționale și admiterii parțiale a acțiunii inițiale cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea inițială să fie respinsă, iar cererea reconvențională admisă. (f.d. 218, vol. I)

La 20 septembrie 2016 apelantul ÎI „Cazimov Farahim” a înaintat o cerere prin care a solicitat scoaterea de pe rol a cererii reconvenționale înaintată de Guțu Semion și Pîrlîi Liliana.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 s-a respins cererea apelantului ÎI „Cazimov Farahim” privind scoaterea de pe rol a cererii reconvenționale înaintată de Guțu Semion și Pîrlîi Liliana. S-au respins apelurile declarate de către ÎI „Cazimov Farahim”, Guțu Semion, Pîrlîi Liliana și FPC „Grila” SRL și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău din 28 decembrie 2015. (f.d. 27- 44, vol. II)

În motivarea soluției sale instanța de apel a reținut că la 02 iulie 2007 lui ÎI „Cazimov Farahim” i-a fost eliberată autorizația de funcționare a unității de comerț și alimentație publică pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul în mun. Chișinău, str. Bugară nr. 84/1 (în curte), gheretă (provizoriu) în teritoriul FPC „Grila” SRL nr. 5933 cu termenul de valabilitate până la 01.06.2012.

La 01 septembrie 2009 ÎI „Cazimov Farahim”, în calitate de locatar, a încheiat cu FPC „Grila” SRL, în calitate de locator, contractul de locațiune pentru folosirea temporară a magazinului (7 m.p.) și gheretei (6 m.p.), amplasate în mun. Chișinău, str. Bulgară nr. 84/1, în scopul desfășurării comerțului.

Prin dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr. 1137-d din 29.12.2010, emisă la demersul Preturii sect. Râșcani mun. Chișinău nr. 06/G-26/4/10 din 14 decembrie 2010 a fost retrasă autorizația de funcționare nr. 5933 din 02 iulie 2007, eliberată ÎI „Cazimov Farahim” pentru ghereta din str. Bulgară nr. 84/1, mun. Chișinău, până la lichidarea cauzelor ce provoacă incomodități locatarilor din preajmă. Ulterior, prin dispoziția Primăriei mun. Chișinău nr. 629-d din 20 iulie 2011, emisă în baza hotărârii Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2011, a fost abrogată dispoziția viceprimarului mun. Chișinău nr. 1137-d din 29 decembrie 2010 cu privire la retragerea autorizației de funcționare nr. 5933 eliberată ÎI „Cazimov Farahim”.

Astfel, cu referire la pretențiile lui ÎI „Cazimov Farahim” instanța de apel a reținut că deși din scrisorile Direcției generale comerț, alimentare publică și prestări servicii nr. 01-26/263 din 22 martie 2011 ale Preturii sect. Râșcani mun. Chișinău nr. 06/G-263/4/10 din 14 decembrie 2010, nr. 06/I-139/11 din 29 martie 2011 și nr. 06/-139/3/11 din 12 mai 2011, nr. 06/G-268/12 din 07 iunie 2012, nr. 01-16/05-341 din 10 aprilie 2015, a notei informative a Direcției asistență juridică a Primăriei mun. Chișinău nr. 274 din 24 octombrie 2011, dispoziției Primăriei mun. Chișinău nr. 1137-6 din 29 decembrie 2010, precum și din cererea înaintată de Guțu Semion către Primăria mun. Chișinău nr. G-7173/11 din 05 iulie 2011, scrisorile adresate Liliane Pîrlîi de către CP Râșcani, mun. Chișinău nr. P-1939/10 din 08 noiembrie 2010 și

nr. P-98/10 din 19 februarie 2010, nr. P-1020/08 din 20 august 2008, scrisorii Procuraturii mun. Chișinău, adresată lui Guțu Semion nr. 17-515 pet/10-5038 din 19 mai 2011 reiese, că Guțu Semion și Pîrlîi Liliana au adresat autorităților publice mai multe petiții și plângeri referitoare la activitatea gheretei din str. Bulgară nr. 84/1, mun. Chișinău, în care activează ÎI „Cazimov Farahim”, acțiunile privind înaintarea acestor petiții și plângeri nu pot fi aplicate ca fiind acțiuni ilicite ale apelanților Guțu Semion și Pîrlîi Liliana după cum a invocat ÎI „Cazimov Farahim”, or, dreptul la petiționare constituie un drept constituțional al persoanelor, garantat atât de art. 52 al Constituției RM, cât și dispozițiile Legii cu privire la petiționare, astfel încât exercitarea acestuia, nu poate fi interpretat ca fiind o faptă ilicită indiferent de temeinicia afirmațiilor expuse în petiții.

La caz, instanța de apel a reținut că petiția nu produce prin însăși faptul înaintării acesteia efecte juridice pentru ÎI „Cazimov Farahim”, efectele negative ce au determinat survenirea pretinsului prejudiciu material și moral reieșind, potrivit acțiunii înaintate, dintr-un act administrativ și anume, dispoziția viceprimarului mun. Chișinău nr. 1137-d din 29 decembrie 2010, prin care s-a dispus retragerea autorizației de funcționare nr. 5933 eliberată ÎI „Cazimov Farahim”.

În consecință, instanța de apel a constatat că în speță ÎI „Cazimov Farahim” nu a probat că prejudiciul pretins cauzat acesteia ar constitui o consecință a vreunor acțiuni ilicite ale apelanților Guțu Semion și Pîrlîi Liliana, comise cu vinovăție de aceștia, motiv pentru care instanța a conchis asupra neîntrunirii în cazul dat a elementelor răspunderii delictuale.

De asemenea, instanța de apel a reținut că și pretențiile din cererea reconvențională înaintată de Guțu Semion și Pîrlîi Liliana către ÎI „Cazimov Farahim” privind repararea prejudiciului moral sunt nefondate, deoarece adresarea unei acțiuni de către ÎI „Cazimov Farahim” nu constituie o faptă ilicită, în condițiile în care realizarea dreptului de acces la justiție este garantată de art. 20 al Constituției RM și art. 5 CPC, realizarea unui drept constituțional și în cazul dat neconstituind o faptă ilicită, indiferent de temeinicia/netemeinicia pretențiilor înaintate.

Nici exercitarea activității comerciale de către ÎI „Cazimov Farahim” în baza unei autorizații de funcționare legal eliberate nu constituie o faptă ilicită a acestei întreprinderi, astfel încât, în lipsa elementului indicat al răspunderii delictual civile în acțiunile ÎI „Cazimov Farahim” se exclude răspunderea acesteia pentru pretinsul prejudiciu moral invocat de către Guțu Semion și Pîrlîi Liliana.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 20 decembrie 2016 ÎI „Cazimov Farahim” a contestat-o cu recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri. (f.d. 48-50, vol. II)

În motivarea cererii de recurs recurentul a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, superficială eronată, unilaterală și care cu certitudine demonstrează lipsa de imparțialitate și echitate și care foarte clar servește exemplul de promovare a abuzului de drept în continuare atât de către Guțu Semion și Pîrlîi Liliana cât și de către autoritatea publică locală.

Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, la 16 decembrie 2016 Guțu Semion și Pîrlîi Liliana au contestat-o cu recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie respinsă acțiunea depusă de ÎI „Casimov Farahim” ca fiind ilegală și neîntemeiată, cu admiterea integrală a cererii reconvenționale. (f.d. 52-57, vol. II)

În motivarea cererii de recurs recurenții au invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, arbitrară, solidară cu hotărârea instanței de fond, fiind încălcate și aplicate greșit normele de drept material și procedural, iar concluziile expuse în decizie fiind în contradicție cu circumstanțele pricinii.

De asemenea, atât instanța de fond cât și instanța de apel au ignorat probele, dându-le o interpretare tendențioasă, fără a se referi și la alte circumstanțe ce au importanță pentru cauză și care au fost omise.

La 15 martie 2017 ÎI „Cazimov Farahim” a depus referință asupra recursului declarat de Guțu Semion și Pîrlîi Liliana, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău în partea respingerii cererii reconvenționale. (f.d. 69-70, vol. II)

Verificând încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate de ÎI „Cazimov Farahim”, Guțu Semion și Pîrlîi Liliana în cererile de recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acestea sunt inadmisibile din considerentele ce se vor arăta în continuare.

Conform art. 434 CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 22 septembrie 2016, a fost expediată în adresa recurenților ÎI „Cazimov Farahim”, Guțu Semion și Pîrlîi Liliana, prin intermediul oficiului poștal cu scrisoare de însoțire nr. 25449-4 din 14.10.2016, fiind recepționată la 28 octombrie 2016 și 18 octombrie 2016, fapt menționat în cererile de recurs. (f. d. 45, vol. II)

În condițiile descrise instanța de recurs consideră că cererile de recurs din 20 decembrie 2016 și din 16 decembrie 2016 sunt depuse în termen.

Analizând materialele dosarului prin prisma temeiurilor invocate în cererile de recurs, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ ajunge la concluzia că recursurile declarate de ÎI „Cazimov Farahim”, Guțu Semion și Pîrlîi Liliana nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) CPC părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Recurenții au invocat în recursurile sale că instanța de apel în mod eronat a aplicat normele de drept procedural.

În speță, Colegiul menționează că recursurile în cauză conțin obiecțiile de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Conform jurisprudenței CEDO recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere. La fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri. În recursurile declarate de către ÎI „Cazimov Farahim”, Guțu Semion și Pîrlîi Liliana, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Drept urmare, se reține că argumentele invocate în recursuri nu pot constitui temei de admitere a acestora, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, așa cum formal invocă recurenții și respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) CPC au caracter de concretizare a motivului de recurs, determinând cazurile concrete în prezența cărora se consideră că normele de drept material și procedural au fost încălcate sau eronat aplicate, astfel că recursul exercitat conform secțiunii a 2-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Alin. (4) al aceluiaș articol stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Totodată, călăuzindu-se de art. 440 CPC Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume la lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În legătură cu cele constatate, examinând argumentele cererilor de recurs prin prisma normelor legale ce reglementează relațiile dintre părți, ținând cont de actele anexate la dosar, se constată că recursurile înaintate de ÎI „Cazimov Farahim”, Guțu

Semion și Pîrlîi Liliana împotriva deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

În conformitate cu art. 270, 433 lit. a), 440 CPC completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

DISPUNE:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de ÎI „Cazimov Farahim”, Guțu Semion și Pîrlîi Liliana, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Întreprinderea Individuală „Cazimov Farahim” împotriva lui Guțu Semion, Pîrlîi Liliana și Preturii Râșcani mun. Chișinău, intervenient accesoriu Firma de Producție și Comerț „Grila” Societate cu Răspundere Limitată privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilegale, obligarea prelungirii termenului autorizației de funcționare și cererea reconvențională depusă de Guțu Semion și Pîrlîi Liliana împotriva Întreprinderii Individuale „Cazimov Farahim” privind repararea prejudiciului moral.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele colegiului

Svetlana Filincova

Judecători

Iurie Bejenaru

Maria Ghervas